

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ РОБОТИ У СПЕЦІАЛЬНИХ ШКОЛАХ

Галина МАЛАНЧУК

Львівський державний інститут фізичної культури

Актуальність. Сучасний рівень освіти згідно, із концепцією про безперервну освіту, повинен забезпечувати підготовку фахівців нового покоління. Професійна діяльність у галузі фізичної культури і спорту висуває високі вимоги до фахівців, їхньої особистості та професійно-спортивної майстерності [3]. Як свідчать дослідження [2], саме практична готовність до здійснення випускником вищого навчального закладу (ВНЗ) свого професійного призначення є інтегруючим чинником якісної системи підготовки спеціалістів у вищій школі.

У зв'язку з цим, існуючу систему організації та зміст навчання у ВНЗ слід адаптувати на формування у студентів вмінь та навичок практичного вирішення професійних завдань [1].

В останні роки зросла увага дослідників до вирішення проблем освіти дітей з особливими потребами. За даними фахівців, у системі вищої фізкультурної освіти України на сьогодні є не достатньою спеціальна підготовка учителів для роботи з неповносправними дітьми [7]. Про недостатню увагу до неповносправних свідчить і відсутність у педагогічній освіті чіткої програми підготовки фахівців для роботи з ними [5]. Опубліковані на сьогодні матеріали з питань фізичного виховання неповносправних свідчать про необхідність подальшої розробки проблеми.

Нами на попередніх етапах дослідження проаналізовано зміст діяльності фахівців, які працюють у спеціальній школі-інтернаті для глухих дітей № 101 м. Львів [4].

У зв'язку з цим, метою даного етапу було вивчення змісту підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації для роботи у спеціальних школах.

Робота виконується відповідно до теми 2.1.6. Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2001-2005рр. Державного інституту молодіжної політики, спорту і туризму України, номер державної реєстрації ДНЗУ/005721.

Завданням дослідження було вивчення відповідності змісту навчально-професійної підготовки студентів спеціальності „Фізична реабілітація” Львівського державного інституту фізичної культури (ЛДІФК) вимогам практичної діяльності у спеціальних школах.

Нами використовувалися наступні методи дослідження: аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури, педагогічні спостереження, документальний метод.

Результати дослідження. У 1997 році ЛДІФК отримав від Міністерства освіти України на право здійснення освітньої діяльності за спеціальністю 7.010202 „Фізична реабілітація”. Цього року була розроблена і затверджена Державним

комітетом України з фізичної культури і спорту та Міністерством праці України професійно-кваліфікаційна характеристика “Спеціаліст з фізичної реабілітації”. У 1998 році, за поданням інституту професія “Фахівець фізичної реабілітації” була внесена до “Класифікатора професій” України.

У зв’язку із відомими проблемами працевлаштування випускників спеціальності “Фізична реабілітація”, для підвищення рівня їх соціальної захищеності, вузи надають їм можливість паралельно підготуватися для роботи у навчальних закладах. У випускниках з такою підготовкою повинні бути зацікавлені в першу чергу спеціалізовані школи.

Аналіз навчальних планів та програм показав, що проходження педагогічної практики студентами спеціальності „Фізична реабілітація” передбачено на третьому курсі в обсязі 216 годин. Практика запланована на п’ятий семестр, після опанування студентами базової дисципліни “Теорія і методика фізичного виховання”, загальною кількістю – 162 години. Окрім того, студенти на попередніх курсах вивчають такі дисципліни як: “Анатомія людини з основами спортивної морфології”; “Фізіологічні основи фізичного виховання”; “Гігієна фізичної культури школяра”; “Основи педагогічної майстерності”; “Педагогіка”; “Психологія”; “Основи безпеки життєдіяльності та валеологія”; “Біомеханіка”; “Біохімія”; “Основи теорії і методики спортивного тренування”; “Ритміка і хореографія” та Теорія і методика викладання: гімнастики, спортивних ігор, рухливих ігор і забав, легкої атлетики, плавання, футболу, лижного спорту, атлетизму. Однак, вивчення змісту дисципліни “Теорія і методика фізичного виховання” показало, що у програмі відсутні теми, які передбачали б висвітлення особливостей організації та методики проведення занять з учнями спеціальних навчальних закладів.

Висновок. Виходячи із тверджень, що:

практика є органічною складовою загального процесу професійної підготовки студентів під час навчання у вузі;

педагогічна практика повинна базуватися на комплексі теоретичних знань, отриманих в ході академічних занять [6].

Ми пропонуємо ввести спеціальні теми в курс “Теорія і методика фізичного виховання” який викладається студентам спеціальності „Фізична реабілітація” або відповідний спецкурс. В них варто висвітлювати особливості методики проведення занять з учнями різних нозологій. У подальшому це дозволить підвищити рівень професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації, які будуть спрямовані на роботу у спеціальні школи.

Література

1. Горбачов Є.Г. Деякі питання методології безперервної педагогічної практики студентів факультетів фізичної культури України // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту в Україні: Матеріали I Респуб. конф. – Луцьк, 1994. – С.237-238.
2. Демчук В.В., Крюков В.Л., Сологор К.А. Екологічний аспект системи підготовки спеціалістів фізичної культури у вузах // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту в Україні: Матеріали I Респуб. конф. – Луцьк, 1994. – С.453-454.

3. Крайня Н.В. Актуальні проблеми підготовки фахівців з фізичного виховання. Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи // Зб. наук. ст. П Міжнар. конф. Дрогобицького ДПУ ім. Івана Франка. – Дрогобич, 2003. – С. 613-615.
4. Маланчук Г. Організаційно-методичні аспекти роботи фахівців у спеціальних школах – інтернатах для глухих дітей // Молода спортивна наука України: Зб. наук. пр. з галузі фіз.культури та спорту. – Л., 2004. – Вип. 8. – Т. 2. – С. 224-226.
5. Остапенко О. Проблеми організації масових форм фізичної культури та спорту з неповносправними людьми // Фізична реабілітація як напрям підготовки спеціалістів: Тези Між нар. наук.-метод. конф. – К., 2003. – С.7.
6. Сінгаєвський С., Леоненко А., Зубаль М. Сутність фізичного виховання школярів як предмет педагогічної практики студентів факультету фізичної культури // Зб. наук. праць Волинського ДУ імені Лесі Українки. – Луцьк, 2002. – Т. 1. – С. 99-101.
7. Чудна Р.В. Обґрунтування структури та змісту навчальної дисципліни „Адаптивне фізичне виховання” в системі вищої фізкультурної освіти: Автореф. дис...канд. наук з фіз. вих. і спорту: 24.00.02 / НУФВіСУ. – К., 2003. – 20 с.

PECULIARITIES OF EDUCATION AND PROFESSIONAL TRAINING'S CONTENTS IN SPECIALISTS OF PHYSICAL REHABILITATION FOR WORK IN SPECIALIZED SCHOOLS

Halyna MALANCHUK

Lviv State Institute of Physical Culture

Abstract. Conformity of educational and professional training's contents in students of speciality "Physical rehabilitation" at Lviv State Institute of Physical Culture with demands of practical work in specialized schools is being investigated in the article. Special topics are being proposed to be included into the course "Theory and Method of Physical Education" for improvement of professional preparation of future specialists or corresponding special course is being proposed to be organized which will deal with peculiarities of method of physical education of schoolchildren with different nosologies.

Key words: professional training's, physical rehabilitation, physical education, schoolchildren with different nosologies.
